

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theatrum Asceticum, Sive Meditationes Sacrae

Neumayr, Franz

Ingolstadii [u.a.], 1747

VD18 14516888

Meditatio I. Peccatum est malum summè noxium, sive Jeroboam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54686](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54686)

PECCATUM
 SUMMUM MALUM
 ARGUMENTUM
 QUINQUE MEDITATIONUM,
 ANNI M. DCC. XLI.
 MEDITATIO I.
 PECCATUM
 MALUM SUMME NOXIIUM
 SIVE
 JEROBOAM.
 ARGUMENTUM.

Pergimus in considerandis gradibus *perfectae Conversionis*, cujus *Ideam* abhinc bienniō in Augustino spectavimus: & quia ante annum contemplati sumus *gradum primum*, qui consistit in *cura impetrandae Divinae gratiae per Marianae Devotionis Exercitium*, quo nihil ad hunc finem efficacius est: propterea hoc anno ad *secundum gradum* procedimus, quem ponimus in vivo, & acerbo *horrore peccati*. Itaque quinque Medi-

Meditationum erit scopus, & labor, inculcare animis hanc veritatem excitando horrore, si sedulò expendatur, utique sufficientem: *Peccatum est summum malum.* Brevis sententia funestam in nuce Iliadem claudit, cujus hæc est synopsis: Peccatum malum est *summè noxium*, malum *summè turpe*, malum *summè triste*, malum *pejus morte*, malum *infinitum*. Omnia *Fides & Ratio* ad oculum demonstrabunt.

Hodie prima veritas, quòd peccatum malum sit *summè noxium*, in *Jeroboamo* se exhibet, qui, ne subditi, postquam à *Roboamo* defecerant, amore templi Hierosolymitani ad eundem retraherentur, Regno suo Idololatriam invexit. Consilium stolidè politicum fuit, nam *idcirco*, teste sacra Pagina, *idcirco induxit Dominus mala super domum Jeroboam*, & omnem familiam, sicut prædixerat *Ahiah* Propheta, per rebellem *Baasam* extinxit. Mors *Jeroboami* à Scriptura sic exprimitur: *Quem percussit Dominus. & mortuus est.* 2. Paral. 13. Mors filii ejus *Nadab*, & totius familiæ interitus sic narratur: *Insidiatus est ei Baasa... interfecit illum.... percussit omnem domum Jeroboam.* 3. Reg. 14. Equidem tragici casus series intra duas horas peracta non est, sed nos per theatri licentiam utimur *synchronismo*, quem compenetracionem temporum dicas, cujus usu Historia sæpe plures annos complexa sic exhibetur, ut videri possit tota uno, eodemque die absoluta fuisse. Igitur primæ Meditationis hæc est

Materia: Jeroboami cum tota familia infelix interitus.

Puncta duo: Primum, tantæ Ruinæ certa causa:

Secundum, miserabilis modus.

Fructus: Detestatio impii axiomatis: *Si non licet, tamen expedit.*

Propositum: Fuga peccati, etiam cum ad peccandum aut *lucris spes* invitat, aut *damni metus* impellit. In specie decernamus, persuasissimum nobis esse debere,

Mm 2

quòd

quòd felix esse in suis consiliis nemo possit, invitá
Deò, aut inimicò.
In Choro ostenditur, quòd peccatum utile sit chimæra,

P E R S O N Æ.

Jeroboam Israëlis Rex.
Nadab Filius natu maximus.
Abias Propheta.
Aram Legatus Aſæ Regis Judæ.
Baasa Præfectus Militiæ.
Zara Familiaris Baasæ.

P R O L O G U S.

Fides Rationi persuadet Meditationem
hujus veritatis: Peccatum est sum-
mum malum.

Fides. Ratio.

Ratio. ERgò præ peccato omne malum aliud
Deberem eligere?

Fides. Quia inter plura mala
Eligendum est *minimum* utique.

Ratio. Atqui, quòd peccatum malum sit
Maximum omnium,
Est sententia captu difficillima,
Et *communi sensui* planè contraria.

Fides. Aliud antiqua te doceant tempora: sequere me! ..*

Ratio

(*) Exhibetur Imago *hinc* priscorum Martyrum, *illinc* pœnitentium.

Ratio. Superi! quò me abripis, Fides?
Fides. Primorum sæculorum imaginem vides.
Hinc discè, quis genuinorum
Communis de peccato fuerit *sensus* Christianorum.

Aria

Vide, stupe, *hæc* de Rupe
Quantæ fluant lacrymæ! ...
Hic, tuorum in Majorum
Roma natat sanguine! ...
Ne peccarent, *hæc* tulerunt!
Cùm peccârunt, *sic* fleverunt:
Tantus *horror* criminum,
Tantum fuit *odium*.

Ratio. Obstupesco!.. Erubescio!..
Nam egone, *ne peccarem*, funderem sanguinem,
Cùm *pro peccato* ne quidem lacrymas
A me impetrem?

Arietta.

O meæ lacrymæ,
Quàm estis aliæ! ...
Ex *naturæ* placito
Plenô itis alveô:
Quando jubet *gratia*,
Nulla manat guttula:
Quàm estis aliæ,
O meæ lacrymæ!

O quis dabit capiti meo aquas *tales*,
Et oculis meis fontes lacrymarum *istis similiam*,

Mm 3

Fides.

- Fides.* Ego, ego docebo te *doctius flere,*
Si potes facere, quod Iſti, & iſti fecere.
- Ratio.* Ecce me! audio te.
- Fides.* Veritatem, quam coepi explicare,
Attentiùs meditare.
Quod *Audiens* vix percipit,
Meditans perfectè intelligit.
Puncta distribuo: ruminare ſedulò! ...
Peccatum ſummum eſt malum! volo dicere:
Malum eſt ſummè noxium! ...
Summè turpe! .. *ſummè triſte!* ..
Pejus morte! .. *inſinitum!* ..
Vel, quod idem eſt denique,
Malum peſſimum in omni genere! ...
- Ratio.* Intellexi te:
Verùm obſecro, ne me obrue!
Singula per moram explica,
Et hodie,
Quomodo peccatum malum ſit *ſummè noxium,*
Doce me.
- Fides.* Doceo: nam placet ſapiens deſiderium,
Quia *intellectus ſerìo cogitabundus*
Eſt ſalutis initium. S. Aug.
Ergo accingere.
In Jeroboami funeſtiſſimo exitio
Dabitur primi Puncti demonſtratio.
- Ratio.* Ut fructum ferat mea ſpes,
Fayete Cœlites!

Aria.

Et tu, qui amarissimos,
JESU dulcissime!
Peccati fructus propter nos
Gustâsti avidè,
Fac, me verè
Tecum flere! ...
Istæ profunt lacrymæ:
Istæ fient Margaritæ,
Quæ splendebunt dispertitæ
In Corona gloriæ.

MEDITATIONIS I.

De Interitu Jeroboami cum tota Familia

PUNCTUM I.

Tantæ Ruinæ certa causa.

SCENA I.

Jeroboam. Aram.

Aram. **V**erum dico, Rex, & augeo nihil. Decies centena millia bellatorum eduxit Æthiops adversus Asam, (2. Paralip. 14.) sed nos, Deo freti, ut vidimus, vicimus hostem tam formidandum, atque ad internecionem delevimus: præda immensa fuit, lætitia supra modum, & fructus victoriæ terror ingens, quo omnes circum populi Asæ gloriam reverentur. Intellige, quàm bonus sit Deus Regi meo, postquam ille Regni sui primordia in ruina infamium idolorum firmavit, quorum scelerato cultui se Pater ejus, & Avus addixerant. *Jerob.* Bonus sit

fit Afæ Deus, mihi semper est malus: nec habeo, unde bonum sperem. Scis, Aram, quòd jam alter supra vigesimum annus fluat, quo sceptrum teneo: qua hora felix fui? ut dies diem, sic calamitas calamitatem excepit: bella, clades, funera conficiunt seriem annalium Regni mei. Si sic futurum erat mihi, cur Regem me fecit Deus? num, ut miserum faceret? *Aram.* Imò Regem fecit, ut magnum, ut gloriosum, ut beatum faceret: & esses utique, si Deo, qui te evexit, confidere maluisses, quàm tibi, tuæque prudentiæ. O Princeps, quis ita fascinavit te, ut putâris, *utile tibi peccatum* fore, & credideris, fieri posse, ut bene sit tibi *in-vitò* Deo, imò inimico? *Jerob.* Sile! peccatum est utique, peccatum graviter, quòd Deo Israëlīs rebellis, aureo vitulo curvârim genu! stultitiam video! *Aram.* Sit Superis laus! agnoscis, Rex, peccâsse te: primus ad gratiam gradus est, *confiteri.* *Jerob.* Nempe si confessionem extorquet *paenitentia*, non desperatio. *Aram.* Cur desperes? si perdere offensus Deus Jeroboamum voluisset, non servâsset tam diu, non tolerâsset tam patienter. Atqui expectat. *Jerob.* Expectat, ut diutius cruciet. *Aram.* Ut per adversa eruditus, redeas in viam. Quanquam quid adversa loquor? finis erit: redit Phoebus post nubila, suaviter tibi vultu fereno radians. Ecce Rex meus, utique Deo auspice, in suæ felicitatis communionem ultro invitat te, exposcit foedus, offert Nadabo uxorem filiam, dotis nomine restituet ereptas urbes, erit æterna pax. Una conditio ponitur, ut subversis altaribus impiis, te ac tuos restituas Deo Israël. Quousque deliberabis? *Jerob.* Serum consilium est. Jam latam sententiam Ahias cecinit: Amice, perii! *Aram.* Nondum, Rex! nam mihi crede, si mutas mentem, mutabit sententiam Numen, & aliud Ahias canet. *Jerob.* Quid ago?

SCE-

S C E N A II.

Jeroboam. Aram. Nadab.

Nadab. Rex Pater! postremos fratri honores dedimus: sepultus est. Fac ergo modum luctui, & tandem te nobis redde. *Jerob.* Sic fiat: reddo me. Nadabe, facio, quod Asa suadet: tu Patris exemplum sequere. Eo, ut frangam vitulos, aras profanas destruiam, occidam popas, evertam lucos. *Nad.* Sicine? in hoc consilium impellit Asa? in hoc tanto impetu, Parens, rois? impera moram saltem, & num, quod agis, *expediat*, vide. *Aram.* Obedire Deo utrùm *expediat*, an consultandum est, Princeps? *Nad.* Huc, Aram, tuuste misit Rex, ut turbes aulam? *Jerob.* Hoc agis, Nadabe, tu, ut Patrem tecum & totam familiam perdas? Fili, hoc uno consilio placari nobis Deus Israël potest, ut imminens avertat exitium domûs. *Nad.* Exitium domûs! unum ex filiis mors rapuit tibi: grave malum est Patri, domui leve. *Jerob.* Sic? nempe unum me lugere malum in morte filii, hoc credis tu: sed foeta capiti impendet nubes, mi fili, & ultima luxit dies. Furor irati coeli infestat aulam, Regius undat cruor, concidit solium, tota in ruinam procubuit domus. *Nad.* Impotens dolor loquitur. Nunquid enim adhuc superstes vivit Nadabus tibi? aut, si vilui, ecce adhuc fratres mei Salmon & Efron vivunt, vivunt duæ filia tuæ, & ex illis nepotes septem: nondum procubuit domus. *Jerob.* Sile filios, fratres, nepotes sile: fuerunt! hæc vox Tonantis est: fuerunt! Evaginavit fulgurantem gladium vindex Numen, nec una victima sævitiam saturat. Non dimittetur ne una quidem anima de meo semine, (3. Reg 15. Ahias vates est. I, Matrem interroga, quid audierit à viro Dei: sic intelliges, an nimius me luctus premat. O Regibus tremendum Numen! .. heu! videre jam his oculis mihi videor spectaculum atrox! fratres, nepotes, filii mei, *carnem vestram vorabunt corvi,*

Na

corvi,

corvi, & sanguinem canes bibent, quia Dominus locutus est! (3. Reg. 14.) Prô horror scenæ! ô Israël, popule tot annos regnate mihi, unum hodie de filiis sepulchrô condis: reliquos omnes meos canibus & corvis dabis! tremite posteri sortem Regum! Est aliquis *supra nos*, qui si agit *contra nos*, væ nobis! væ nobis! Nad. Fateor, tremunt viscera, & ambæ aures tinniunt ad horrendum oraculum, si verè oraculum est. Pater, an idem, qui tibi olim regnum cecinit, jam istud malum Propheta canit? *Jerob.* Idem Ahas canit, ut minùs dubites, an canat verum: & adjecit, quod maximè terret: *Constituet autem sibi Dominus Regem super Israel, qui percutiet domum Jeroboam in hac die, & in hoc tempore!* Videtur, adèò nec mora supplicii est. Nad. Quid audio? mihi debetur regnum, & alius auferat! quis ille? quem nominavit vates? hoc ense cadet. *Jerob.* Juveniliter jactas te. Nempe minæ nostræ terrebunt coelum, ut minas retractet suas? Nad. Vocetur Ahas saltem, ut doceat, quis destinatus sit Auctor cladis. *Jerob.* Vocavi, & missus est Zara, Fili, ut Prophetam adducat mihi. Nad. O factum providè! est proditor Ahas, nisi prodat hominem nobis, quem in exitium nostrum Superi concitant adversum nos. *Aram.* O Principes, inutile consilium est! nam *instrumentum* exitii vestri quid juvet scire? nihil ista scientia decretis Dei obsistet: de *causa mali*, de abolenda causa oportet angi, de peccato, inquam, deflendo, quo à Deo defecistis ad vitulos, de extinguenda labe ingratitude, per quam potestate Regia divinitus data abusi pessimè contra Datorem estis. Hæ *causæ* imminentis interitus sunt: has si tollere properatis, *instrumentum* Deus sine mora projiciet. Nad. Video utique, non dici nihil. Sed detollenda *causa* deliberari postea potest: nunc *expedit* festinare, ut caveamus, ne aliquod *instrumentum* se moveat. *Aram.* Si Deus pro vobis sit, quis erit contra vos? Deum placate! Nad. Humanam prudentiam Deus non prohibet. *Aram.* Nisi obsistat Divinæ. *Jerob.* Demus utrique aliquid: I, Nadab, fidelem habemus &

stre-

strenuum servum Baasam: mone, ut excubias geminet, ne quid turbetur. Ego me abdo intus, ut orem offensum Deum, ne præcipitet poenam, priusquam Ahias adsit. *Nad.* Probè, Rex: sic utrinque securi sumus. *Aram.* Ah! anxii de poena estis, de culpa parum: dubito, num istas curas Superi æstiment.

S C E N A III.

Nadab. Baasa. Aram.

Nadab. **U**T opportunus occurris mihi, amice Baasa: geminari excubias jubet Rex, & ne quid turbarum aut miles, aut civis moveat, invigilare, nam sæva procella impendet capiti: sed tibi se ac suos totâ fiduciâ committit Jeroboam. *Baasa.* Nempe! .. si mihi fidentis, Princeps, cur accersitur Ahias? unde metus turbarum est hodie? miles & civis omnis non inconcussam tamdiu probârunt fidem? Ecce! unius deliri senis jactantia, dum clamat: *Hæc dicit Dominus!* omnes potuit Regni Proceres in suspicionem læsæ Majestatis adducere: *tanti sumus!* Hoc eo questum Regi. *Nad.* Hem! novam querelam audio. Sed, obsecro, quæ esce Baasa, & mihi crede, falsa est omnis tua de nostrâ suspicionem suspicio. Video scire te, quæ mala nostræ domui malus bubo cantaverit: jam vult adduci hominem Rex ad se, ut intelligat, à quo debeat cavere sibi, ac suis. Quid in hoc consilio improbas tu? *Baasa.* Est, quod dixi. Ergò quemcunque reum paricidii, & tyrannidis Ahias dicet, vobis reus erit, judicatus est, perit, etiam si Baasa foret. Bene est: sic pensatur tot annis probata fides, triumphat Asa: obtinuit, quod volebat! per suum Legatum turbavit aulam, per Ahiam effecit, ut diffidat Jeroboam fidissimis sibi: sic nudum Regi Judæ Rex noster prostituit latus: quid sequi necesse sit, ut videas, non est opus, Prophetam esse. *Nad.* Bardus sim, nisi capiam, Baasa, quàm non ineptus interpretum minarum sis, quas eructavit senex in aures foeminæ. Quid tibi vide-

N n 2

vide-

videtur Aram? *Aram.* Queror, audiente me, injuriam tam atrocem inferri meo Regi, ut audeat aliquis de artibus tam infandis accusare Principem tam Religiosum. Si Regnum Israelis ambiret Afa, arma suppeterent, patrocineretur jus, faveret Deus: per fraudes & mendacia, per oracula ficta, & graves calumnias, per scelera & malos dolos, quòd Afa sibi novum imperium quærat, non potest suspicari, qui novit, quo ille animo in suum feratur Deum. *Baasa.* Numen est nomen Regibus, quòd, *cùm expedit,* jactant, *cùm non expedit,* negligunt: & quando de occupandis Regnis agitur, quis nescit, curam Religionis in ultimis curis esse? nec imprudenter, ut puto: nam hic an ille plura Regna obtineat, quid interest Dei? nulla illi propterea pars cœli eripitur. *Aram.* O digna viro sententia, cui Deus est *vitulus,* contentus utique, si bona pascua, & commodum stabulum habeat. Sed Deus, quem Afa colit, Rex Regum est: illi subsunt, qui præsumunt omnes: omnes, quo modo præfuerint, rationem severam reddent. Væ illis, qui potestatem Vicariam Dei aut sibi arrogant invito Deo, aut adhibent contra Deum. Hunc Deum, Princeps, time, hic tibi per Ahiam intentat malum, à quo nullus Baasa eripiet. *Baasa.* En intrat Zara, & ipsum trahit.

S C E N A IV.

Nadab. Aram. Baasa. Abias. Zara.

Zar. Subsiste miles: aulam ingredimur soli. Ahia, bona loquere, si auditorem cupis benevolum tibi. *Abias.* Loquar, quod Deus jussit, funera, neces, stragem, pacatum nihil. *Aram.* Ahia salve! regium hinc Principem vides, cui malè suspecti sumus: oro, ut saltem *spe bona* soleris trepidum: dic mala, quæ minitaris, posse effugi, si cum Rege Patre citò redeat ad Deum nostrorum Patrum: aut, an non est ita? *Abias.* Opto, ut ita sit. Sed Dominus locu-

locutus est, & *conditionem* non addidit. *Nad.* Crude senecio!..
 Zara, Parentem admone. Tu verò, bone vir, age, repete fe-
 rale carmen cantatum Matri. Constituet Dominus Regem su-
 per Israel? adhuc affirmas? *Ab.* Constituet. *Nad.* Quem? *Ab.*
 Nomen cœlum non dixit. *Nad.* Ille percutiet domum Jero-
 boam? *Ab.* percutiet in hac die, & in hoc tempore! *Nad.*
 Quis? *Ab.* Nescio. *Nad.* Aut dices, aut primus cades. La-
 tro est, qui canit cladem, & silet auctorem cladis. *Aram.* Prin-
 ceptis, novo crimine irritas Nemefin, nisi Legatum Numinis
 reverentiùs habes. *Nad.* Unde probas, quòd locutus sit tibi
 Dominus? *Ab.* Non credis? facis, quod solent juvenes: experi-
 riri miseriam malunt, quàm credere. Experieris. *Nad.* Quid
 experiar? *Ab.* Quod non credis. *Nad.* Loquere! *Ab.* Hoc
 dicit Dominus: paulò pòst truculenta sublatum morte vorabunt
 canes. *Nad.* Hoc dicit Dominus? & quis me tollet?
Ab. Hoc non dixit Dominus. *Nad.* Sycophanta impudens!
 testes sint mihi Dii, nisi Regem Patrem revererer, jam nunc
 hac manu confossus caderes. *Aram.* Obsecro, Princeps, fu-
 rorem tempera. Nam si loquatur senex, quid prodest tibi?
 aut meretur fidem, aut non meretur? Si meretur, colendus
 est: si non meretur, cur vocâstis? *Baasa.* Sic est, Aram,
 assentior tibi: vocari homo in aulam non debuit: sed quis
 est auctor consilii, unde hæ turbæ sunt, & panici metus?
Aram. Orate, ut placidum vobis Ahias DEUM reddat: sic erit
 turbarum finis. Ahia, Rex prodit: loquere nunc saltem au-
 sterè minùs: jam enim paravi tibi docilem fati. *Nad.* Rex
 Pater! perierunt nostræ spes! negat senex auctorem mali,
 quod cœlum intentat nobis, à cœlo sibi
 innotuisse.

Nn 3

SCENA

SCENA V.

Accedit Jeroboam.

Jerob. ERgò aliò vertendæ curæ sunt. Ahia doce, quid faciendum sit mihi, ut veniam à Deo merear. Spem inter, & metum luctor, an supersit consilium, quod me juvet. *Ab.* Consilium, quo modo veniam culpæ mereri possis, habeo, Rex, de pœnæ venia nihil spondeo: Quia projecisti Dominum, projecit te Dominus, ne sis Rex! lata sententia est. *Aram.* Heu! eversa est spes omnis mea! atqui Ahia, jam mihi Rex addixit pacem, promisit cum Asa inire foedus, accipere Nadabo sponsam in pignus fidei, dejicere ab aris vitulos, restituere cultum Dei Israel: erunt duobus populis duo Reges, sed unus Deus, una Religio, unus animus. A te pendet tam grande bonum, si modò dicas, placari sic posse Superos, ut impendentem avertant interitum domûs. *Ab.* Adulari me velles, Aram, & dulcibus verbis fallere? Non persuades: semper sceleratis austera est veritas, dicenda tamen, quia mendaciò non juvantur. Velles, ut promitterem, mitius acturum Deum, si Jeroboam submittat Legi rebelle caput: quo auctore promitterem? nuntiare pœnam me jussit Deus: promittere pœnæ gratiam non jussit. Fortasse faciet gratiam: sed quod fortasse faciet, non debet dici facturum certò. Vides, Rex, nihil me, ut placeam, loqui: prodesse cupio. *Aram.* Ah! bonum utique habemus Dominum, cui hæc propria laus est, quòd misereatur pœnitentium, & parcat. *Abias.* Aram, confundis omnia: distingue à culpa pœnam! bonum habemus Dominum, qui facilem deprecantibus veniam culpæ concedit: sed ne nimis sint mali homines, si ipse nimis bonus esset, non solet cum culpa dimittere pœnam simul. Davidis memento, Rex! pœnitenti culpam dimisit Deus, pœnam non dimisit: heu! quam multas, & graves dedit! & tu vis, ut tibi dicam, daturum te esse nullas!

Plus

Plus dico: promissio poenitentiae sub hac conditione, *si Deus retractabit sententiam*, irritare Deum acerbius potest, placare non potest. Nam quis es tu, ut audeas Deo conditiones praescribere, sub quibus pacem velis? dicere: *Agam poenitentiam, si Deus remittat poenam*, non est voluntas bona, quia poenam, non culpam odit, qui retractare culpam non vult, nisi Deus retractet poenam. *Aeternam poenam* dimittet dolenti Deus, hoc promitto, hoc sufficiat tibi: magna miseratio est in malè meritum. Temporalis submitte, Princeps, superbum collum, & clama: *merui!* sic placabis. *Jerob.* Acerba oratio est. Ergò certum est, quidquid egero, morte cruenta cadam! morte cruenta filii, fratres, nepotes cadent! sic placabo! Dure, quàm hoc est asperum solatium misero! *Ab.* Solutum tamen poenas aeternas merito. Rex, audi amantem tui? si cum igne devorante, & ardoribus sempiternis habitabis quondam, inclinasse te ferienti in tempore Numini, feris optabis votis. Quanquam quid multis urgeo? prudens es. Si cedis Deo, *aeternam* certò, *temporariam* fortasse simul evades poenam: si non cedis, *neutram* vitabis: *utraque* certò premet. Potes ambigere, quid sit agendum? ... tumultum animi hoc triste silentium loquitur. Loquere Rex! Ah! audiam salubrem vocem: *peccavi!* *Jerob.* Confiteor! deprecor! prostratus ad clementiae folium promitto supplex, ô magne Deus! ruent profana Numina, ibunt in cineres vituli, uni tibi victimas omnis Israel dabit, si modò placatior meae domui, strictum gladium vaginae reddas. *Ab.* Iterum *in conditionem* relaberis miser! quid sibi vult istud *si?* Ah! poenam quereris semper, de poena plangis! non est iste sinceræ poenitentiae spiritus. *Peccavi Domino!* sic planxit David: *de culpa* doluit, *de poena* siluit. Exemplum habes. Eja sequere, & *gratias age*, quando præter culpam remittere supplicium etiam optimus Deus volet: si nolet, *tolera!* hic animus bonus est. Et denique quid facias? Si Deus revocare sententiam renuat, velis, nolis, ferre poenam, necesse est: *non evades:*

des: Interest, ut *pœnitens* malis, quàm *contumax* ferre. *Nadab.* In furias iste me sermo agit! & Patrem video patientem, imò prostratum video, supplicem, flentem! dic, Propheta inhumane, tanta submissio Regis non movet Numen? *Ab.* Homo videt, quæ parent: Dominus autem intuetur cor: odit hypocrisin. *Baasa.* Inferi facerent, ut essem Rex, ego te silicernium audax victimam stygi darem! nam quas offucias audio? Et quo isti argumento iram alicujus Numinis, Rex, probant tibi? Bellus Propheta es! interrogaris: Quis percutiet domum Jeroboam? Respondes: nescio! urgeris: Si evertentur positæ vitularum aræ, num parceret Deus? repetis: nescio! palpo crassa, deliria dicam, an mendacia senis, etiam nescio. Sed omittite curam, Principes, occurrit consilium, quo ego faciam, ut in lucem veritas prodeat, & dissipet atras nubes, si modò liceat sine arbitris loqui. *Nad.* O liceat, Rex! restitue mihi Patrem Baasa, & aulæ serenum diem: sic amo te! resurge Parens in bonam spem. *Jerob.* Quid speret à Baasa, Fili, qui nihil habet, quod speret à Deo? *Abias.* Sic est: à Deo non est, quod speres, nisi decernas pœnitentiam sine conditione, *sine conditione.* *Baasa.* Rectè, rectè! ergò cessa tu Regi molestus esse, & patere, ut, quem Deus deseruit, homo adjuvet. *Aram.* Quid iterum audio? Rex, ego Baasæ non fiderem. Qui sic de Deo loquitur, aut miserabilem Deum adorat, aut veriùs nullum, præter fortunam, & casum: & fieri possit, ut fidelis sit tibi? ignosce Baasa, ego tibi non fiderem. *Baasa.* Nadabe Princeps, non dixi jam, hoc agi ab his, ut Rex diffidat fidissimis sibi? ô lingua audax! sed audiar modò, & intra horam patebit, quis ego sim, qui sitis vos: sic ulciscar hanc contumeliam. *Nad.* Nimirum vis, ut per tormenta cogatur senex nominare virum, qui nobis insidias facit? *Baasa.* Tormenta testimonium incertum habent: ego certius dabo. *Jerob.* Et quod me juvet? *Baasa.* Non est dubius eventus felix consilii mei, modò audiar. *Jerob.* Audio: locum date. *Baasa.* Interim istos Zara custodiat, donec aliud decre-

decreverit Rex. *Jerob.* Sic volo: sic cogis, Ahia! non potes consulere quidquam, quod mihi profit: superest, ut ipse consulam. *Ahias.* Omnino. Conferte consilia Prudentuli, ut evadatis, quod metuitis malum! sapitis supra Deum! *Avam.* Baasa certius loquetur oraculum! *Baasa.* Experieris. *Ahias.* O tumor hominis! sed non est prudentia, Rex, non est consilium contra Dominum: ego bonum suasi: utinam persuasissem! sed tu semper times malum poenæ, & de malo culpæ non doles: gravissimè erras! *timor* nihil prodest, *dolor* prodest, dolor, dolor, & poenitentia sine conditione, *sine conditione.*

S C E N A VI.

Jeroboam. Nadab. Baasa.

Jerob. A Udivi. Baasa, quod aliud tu remedium habes? *Baasa.* Efficax, & cujus usus sic proderit vobis, ut desinatis metuere hos latratus, quia ego, si veritas aliqua minis Ahia subfit, periculum omne discutiam. Quid suadeam, paucis doceo. In lucum pergamus: ibi pro Regiæ familiæ salute sacrificium solemne vitulis fiat: assistant aulæ & urbis Primates omnes: si quis absit, reus læsæ Majestatis, & affectatæ tyrannidis fiat. *Jerob.* Quorsum istud? *Baasa.* Scilicet, ut intelligas, Rex, quod Ahias siluit, quis sit, à quo impendeat exitium domui: nam ut innotescat Auctor sceleris, Summa cautelæ est, quæ ab homine poni potest contra imminens malum. Innotescet autem, cum immolabitis, nisi vehementer me animus fallit. Quid enim futurum sit, videte, & vos verba senis expendite. *Constituet, ajebat, constituet Dominus Regem super Israel!* quæro: quis Dominus? utique Deus Israel: quem constituet? utique vindicem sui contemptûs, quod vitulorum cultum invexeris Regno. Infero: ergò constituet virum addictum sibi, & vitulis infensum: sequitur: ergò qui vobis insidiatur, in solemnitate idolis sacra non comparebit. *Nad.* Et, qui

Oo

non

non comparet, vis dicere, seipsum prode: Divinum consilium est. *Jerob.* Quòd si omnes compareant? *Baasa.* Concludes, falsum oraculum esse, & ad ciendas turbas excogitatum, ut Regi Asæ obsequium fiat. Accedit aliud commodum. Vulgata in urbe victoria, qua debellavit Æthiopes Asa, & eadem occasione per Legati comites laudata pleno ore potentia Dei, quem Asa colit, grave potest periculum trahere. Credula plebs, & aurâ mobilior concipiet desiderium revertendi ad Deum suorum Patrum: defereris Rex, aut quod suspicor, ne Ahias præviderit, occideris: Asa percutiet domum Jeroboam, & erit Rex super Israel. Tanto malo maturè occurritur, si per præceptum immolandi vitulis auferas Duces civibus, quorum consilio ad res novandas juvari possent. *Nad.* Rex Pater, nemo potest sapientiùs loqui. *Jerob.* Est, quod dixit Aram. Quàm prudens & fidelis es servus, *Baasa*, tam parùm video Religiosum. Heu! in certius exitium ruo, si tibi obsequor. Nam si sacrificium vitulis facimus, utique peccatò novò incendimus iram Numinis, & ut ulciscatur celerius, temerè provocamus. *Baasa.* Peccatò novò! quid vocabulum horres! fortè nec datur Deus, saltem qui attentus sit nobis. *Jerob.* Ego sentio attentum mihi. *Baasa.* Detur igitur, non disputo. At ego non peto, Rex, ut sacrifices hoc animo vitulis, quòd insultare Deo velis, quem times: sacrificia, quia sic expedit tibi: sic non offendes. *Jerob.* Malè infers. Quocunque animo agam, si ago, quod Deus prohibet, protestatio est contraria factò, peccatum facio, offendo. Hoc mihi Ratio loquitur. *Baasa.* Igitur etiam dabo hoc, ne de nomine litigem, dabo, quòd sit peccatum novum, si vitulis rursus immoles, sed quid tum postea? erit peccatum utile tamen, imò peccatum hodie necessarium tibi, atque quod caput est, peccatum, quale committes adhuc semel, deinde nunquam amplius. Certè, si erit hoc tibi peccatum felix, deinceps non tenebo te, Rex, quo minùs à vitulis redeas ad Deum Israel: imò fortè *Baasa* etiam exemplò ad ipsum trahes. *Jerob.* Benè dicis: si erit

pec-

peccatum felix. Quis autem mihi sponsor boni eventûs sit?
Baasa. Præsente *Baasa* vim audeat aliquis Regi facere? lucum
 omnem circumdabit miles meus, ne quis se moveat: quod pe-
 riculum metuis? *Jerob.* Tu mihi non sufficies contra Deum.
Baasa. Sufficit, quòd sufficiam contra homines: nam ab homine
 malum imminet tibi, si seni credis: homo percutiet domum
Jeroboam. Cæterùm age, quod vis. *Ahiah* ne quidem poeni-
 tenti spem effugiendi interitûs facit, ego viam certam ostendo
 etiam peccanti: quem debes audire? *Nad.* Quousque alterca-
 mur? ego eo, Pater, & fratres, nepotes, totam domum in lucum
 evoco. *Jerob.* Quò rapior? novo scelere offendam DEUM
Israel ea die, qua placandus est maximè? *Nad.* Offendimus *adhuc*
semel, deinde non ampliùs. Non est res tanti, reliquo cumulo
 adjicere peccatum unum: eadem poenitentiâ simul cum reliquis
 postea etiam hoc delebitur. *Jerob.* Fortasse quidem. At verò
 sæpe proximum peccatum postremum est, quod cùm admittitur,
 plena mensura fit, & spes veniæ perit. *Nad.* O molesta disputa-
 tio! Ergò opprimi te, & filios, & nepotes vis? ut canes nos de-
 vorent, feres? sic amamur! .. audio suspirium bonum! sentis
 Rex, quòd sis Pater! *Jerob.* O lucta gravis, quam duo timores
 movent, timor Dei, & timor hominis, quem Deus occultat mihi.
Baasa. Timor uterque cessat, si per vitulos discas, quis sit timen-
 dus. Decernetandem! *Nad.* Decerne! proderit, & est necesse.
Jerob. Quia cogor. Ite! in lucum imus. *Nad.* Vive *Baasa*, vi-
 ctore sumus! *Baasa.* Vive Rex! admoneo *Zaram*, ut militem
 cogat. *Jerob.* Ignosce Deus *Israel*! adhuc semel vitulis curvo
 genu: tu adigis! sed *adhuc semel*, deinde non ampliùs. *Nad.* Tibi
 me *Baasa* debeo. Tu in hac nocte stella es mihi, ad cujus ful-
 gorem felix navigo: fulgere perge! non errabo, nisi cùm
 occides tu.

SCENA VII.

Baasa. Zara.

Baasa. EGO oriar, cùm te occidam. *Zara.* Longum colloquium fuit. Captivi mei miris interim se angunt modis, & artes Baasæ metuunt: Ahias Poenitentiaë consilium à te everti dolet, Aram suæ legationis fructum queritur à te succidi.

Baasa. Quid respondisti ad has querelas? *Zara.* Cum dolentibus dolui, & credunt simplices inimicum me esse Baasæ, ideó querogârunt etiam, ut explorare, si possem, vellem, quo tu consilio Regem solatus fueris, nempe ut agerent certius adversum te.

Baasa. Igitur ex arte tu intelligis artem, qua decipimus homines, quando ne Propheta quidem divinare arcana potuit vafri cordis. Et ego providum coelum laudo, quod me non prodidit fatidico feni. O Superi boni, quo ego merui bono hoc tantum bonum! Ego, ego sum, ô Ahia, si nescis, ego sum, quem constituit Dominus Regem super Israel, qui percutiet Domum Jeroboam in hac die, & in hoc tempore, ego sum! certum est: ita mihi hic animus loquitur. Væ nobis, Zara, si, qui locutus Ahiaë fuit, sicut prædixit ruinam, sic nominasset Auctores. *Zara.* Poterat certè, & ego trepidavi totis artibus, cùm iussit Rex, cum cohorte abire me, ut Prophetam etiam invitum adducerem. Væ tibi! væ Baasæ! clamabat hinc intus aliquid.

Baasa. Rideo, quia nescio, me magis, an te descripseris. *Zara.* Tunc dixi mihi: profectò datur Deus, & Deus attentus nobis, qui ipsum cor, & renes inspicit: quis enim alius nostra consilia detexisset Ahiaë? sic disputans mecum, multis precibus oravi Numen illud, ne cum consiliis etiam Consiliarios proderet.

Baasa. Heus tu, de his loquimur aliàs. Nunc dic, an idem sis? *Zara.* Ex asse devotus Baasæ.

Baasa. Pretium devotionis ingens feres, cùm ero Rex. *Zara.* Nihil ista memora: erit hæc summa merces, placuisse. Unum quæ-

quæro, cogitatum scelus sciri à Deo Israelis an adhuc ambigas?
Baasa. Sciat. *Zara.* Igitur idem DEUS etiam Auctores sciet?
Baasa. Sciat quicumque DEUS, modò non sciant homines,
 priusquam perficiam. *Zara.* DEUS autem hæc sciens omnia,
 an favere consilio potest? *Baasa.* *Zara,* modò non obsistat
 DEUS: ut faveat, non est opus. Cæterum Ahia teste, si cœ-
 lum non probat modum consilii, certè eventum probat. *Zara.*
 Vis dicere: Jeroboam à cœlo damnatus ad mortem est, nos
 sumus executores sententiæ. *Baasa.* Rem dicis: & erit execu-
 tionis præmium mihi, titulus Regis. Ut me vox ista afficit, &
 tres litteræ sonum quàm gratum faciunt, *Rex!* O digna vox,
 quam omnibûs periculis meam velim! propera, *Zara,* prope-
 ra! hodie perficiendum negotium est. *Zara.* Principes tri-
 buum jam aurò tibi, & magnis promissis emi: quid vis, ut
 fiat insuper? *Baasa.* Dixissem pridem, nisi tu inanibus quæ-
 stiunculis divertisses à proposito. Nempe consortium cum
 Ahia has tibi de Deo inutiles curas peperit. Posthac hæc tibi
 morum regula inter cæteras esto: *Si vis, ut vita hominis ju-
 eunda sit tibi, homines divinos fuge.* *Zara.* Notavi: quid porro
 jubes? *Baasa.* Porro volo, ut Ahiam cum Aramo occultâ viâ
 dimittas ex aula, & jubeas in lucum ire. *Zara.* Quid agant ibi?
Baasa. Antequam Rex veniat, ibi adsint, ut videant, quid agat
 Baasa, & oculis usurpet Propheta vaticinii eventum sui. Nem-
 pe, *Zara,* ut sacrificent vitulo, persuasi Regibus per spem, sic
 cognoscendi Actorem funestæ cædis, quam metuunt sibi: sed
 Sacerdotem Jeroboam se credit fore, & erit victima. Ut Spe-
 ctatores hujus spectaculi Ahias & Aram sint, tu efficies. *Zara.*
 Facilis cura est. Cùm de colendis vitulis Ahias audiet, incen-
 sus zelò in idoli ruinam ibit. *Baasa.* Eat! tu postea, cùm ad-
 venerit Rex, cinge militibûs lucum, ne quis evadat. Deinde
 cùm dabo signum, conclamate, quod valles ac montes repe-
 tant: Vivat Rex Baasa, vivat! & ad hanc tesseram invadite
 dam-

damnatum gregem, quem quisquis tueri audeat, simul pereat.
Sic facies opus, Zara, quod Baasa laudet. *Zara.* Quò ducis,
sequor. Vive! regna!

CHORUS.

Ostenditur, quòd *peccatum utile* fit Chi-
mæra.

Gratia. Phantafus. Somniantes.

Gratia. V Ah! infelix gratia! sic vincat me Phantafus! (*)
Nam, quoties jam redeo conatu irrito!
Ille auditur: illi creditur: ego rejicior!
Tanti æstimor! ...

Phantaf. Ita est, credite, ita est: | hæc dabo omnia,
Si cadentes adoraveritis ista Numina.

Gratia. Numina? nomina! .. & quid sunt hæc omnia?

Phantaf. Montes aurei!. Campi Elyfii! .. honorum fastigium!

Gratia. Vana, inania, stolidi somnia.

Phantaf. Holla! quæ iterum crepas convitia,
Dicax muliercula!

Aria.

1.

Somnia non omnia
Visa sunt errare:
Quare mea somnia
Cessa diffamare.

2.

Audeat, qui somniat,
Audeat peccare:
Sentiet, quod somniat,
Se non somniare.

Mera

(*) Exhibetur Dormitorium Mundi, & in eo unus dormiens sub cœ-
nopæo, alter inter flores, tertius in navi.

Mera si deliria
Semper exhiberem,
Unde tot suspiria
Erga me haberem?

Est peccatum utile
Deos adorare :
Qui sic cadit, tollit se!
Cessa diffamare.

Gratia. Tenebrio mendacissime!
Quis enim est, quem non decepisti,
Quando spem lucri ex peccato fecisti?
Aut si aliquid inde natum est commodum,
Dic: quale fuit? nunquid imaginarium?
Et quàm diu? nempe momentaneum!
Et quid postea? scilicet vera, longa, gravia supplicia
Vel præsentis temporis, vel futuræ æternitatis.

Aria.

1.

Serpentis partus serpens est:
Peccati fructus poena est:
Non est possibile
Peccatum utile.

2.

Urticæ cùm seruntur,
Urticæ & metuntur :
Nec spinæ, quando crescunt;
In uvas maturescunt:
Nec fundit nectar vena
Draconum felle plena :
Non est possibile
Peccatum utile.

Phantaf. Quid te fatigas, cùm nemo audit te?
Concionari dormientibus, non est de tempore.

Gratia.

- Gratia.* Atqui tempus est, miseri,
Jam vos de somno surgere. (*)
Lumen pridem accendi: Surge Endymion! ..
Hem! tergum vertis iterum, crudissime bipedum!
Ergò extinguere lucerna gratiæ
Dormi, dormi stupide! nihil ultra turbabo te! ...
Tu verò tandem audi me!
Ecce sto in littore! filum porrigo: arripe!
Et huc, huc naviculam jam fatiscentem dirige!
- Somm. 2.* Sine me! sine dormire!
- Gratia.* Quoniam ita vis, sino perire ....
At tibi saltem me placet audire?
Surge! monet hora ....
Est tertia vigilia, & jam surgit aurora! ..
- Somm. 3.* Ah! dormio suavissimè: sine paululum,
Quadrantem saltem unicum! ...
- Gratia.* Sic? postquam toties repulsa sum! ..
- Phantaf.* Vides, quòd nihil proficias? desine! desine!
- Gratia.* Bene est: desino! quod facitis, facite! ... (*)
Imò finis est! audis Phantase!
Sonus est tubæ Juridicæ!
- Phantaf.* Heu me! quò ibo?
Montes, & colles cadite super me!
- Gratia.* Fuge! fuge! .. sic fugantur somnia,
Et vera falsis succedunt spectacula!
Surgite! surgite mortui gratiæ: ... (*)
- Somni. 1.* Ubi sum? .. sic præceps de fastigio
In feretro evigilo! ..
- 2dus.* Prò Superi! video mergi naviculam:
Date tabulam! tabulam! tabulam! ..

(*) *Insonat tuba.* (*) *Evanescunt somnia.*

3^{tius}. Oh! undique in spinas me induo!
Nullibi rosas, quas somniabam. inuenio! ..

Trio.

Omnes tres. Perfida somnia,
Sic me decepistis? ..
Ubi estis Numina?
Sic me reliquistis? ..
Heu me! ...

1^{mus}. Sic solum in tumultum
Se subitò convertit! (*) *Fructus peccati*

3^{tius}. Gustavi mellis paululum,
Et ecce! hoc me perdit! (*) *(* Mors,*
(* Morbi.

2^{dus}. O fortunatæ Insulæ!
Vix vidi solum bonum:
Jam semi-vivum cerno me
In Insulis latronum! (*) *(* Miseria.*

Omnes. O maledicta somnia!
O Numina inania!
Sic me decepistis!
Sic me reliquistis!

1^{mus}. Tristis mors!

2^{dus}, & 3^{tius}. Dura fors!

Omnes. Heu!

Gratia. Hoc habetis .... Quod non credebatis Gratia;
Credendum fuit denique Experientia:
Non datur, non datur peccatum utile! ...

Pp

Aria.

Datur DEus:

Ille meus

Semper vigil Ultor fit.

Nemo spernit me impunè:

Nullum scelus est immune:

Semper poena comes it,

Si differtur,

Non aufertur:

Lues petulantiam!

Ego, ego accusabo,

Et vindictam inquamabo!...

Time, time Gratiam!

P U N C T U M II.

Tantæ Ruinæ miserabilis Modus.

S C E N A I.

Abias- Aram.

Abias. **A**Dsum. Firma Regnator cæli senilem animum, & pio conatui bonum effectum tribue! .. vah! atrox spectaculum! stat ara vitulo in contumeliam Dei mei, & ego videam siccis oculis? vitulo cadet victima iterum, & hodie cadet: sic vestras, Superi, Jeroboam minas timet! ... O bona spes, quàm læto radio illuxeras mihi! sed fulgur fuit, quod momentò disparuit. Jam tremuit miser, jam fastum in genua submitit tibi, ô DEus magne, jam de poenitentia cogitare coepit: cùm ecce! Baasa in scelus novum præcipitat imprudentem! *Peccatum* suadet! & eheu! contra omnes conatus meos persuadet: *utile* consilium

filium dicitur, quanquam sciatur esse *impium*. O lingua pestilens, utinam computruisses in faucibus scelerati Consiliarii, priusquam infelici Regi tam atrox venenum afflâsses! .. *Aram*. Ahia non fefellit nos Zara. Vidi ex latebris pompam impiam: ingens turba est. Primum agmen Zara, ultimum Baasa ducunt, medium tenet Regis familia, quam Principes circumdant, & Popæ ignem ferentes, & enses, & vasa: sequitur pinguis aries, quem cornibus aureis, & plexâ ex floribus coronâ superbum quidam juvenes trahunt. Zara ut extima silvæ attigit, in circulum disposuit suos: Baasa deflexit à via, credo, ut ex parte opposita nemus claudat. Rex cum suis huc rectâ se movet. *Abias*. Et omnes Principes secum habet? omnes vitulo flectent genu? *Aram*. Quisquis steterit, erit victima: nihil dubito. Sic enim narravit Zara, & hoc Baasæ consilium fuit. *Abias*. Ingens prudentia est! sed datur DEUS, *Aram*, qui apprehendit sapientes in astutia eorum, & consilium pravorum dissipat. Jam olim Propheta Ado hoc ipso in luco Jeroboamo sacrificium vitulis immolanti obstrepuit: extendit ille manum, ut virum Dei necaret, & manus exaruit, altare dissiliit, effusi sunt cineres, apparuit, Numen irasci sceleri. Sed nimis misericors ira fuit: itaque ut deprecanti restituta est manus arida, simul restitui vitulo dejectum altare jussit ingratus, velut ab idolo, & non à Deo Israel venisset beneficium sibi. In novum Pharaonem incidimus, qui dura cervice, & pingui collô contra Omnipotentem insurgens clamat: *Nescio Dominum!* sed ego ad correctionem stultitiæ ultimum admovebo arietem: forte felicior, quàm Ado, ero. *Aram*. Ut metuo grave malum. Quia tamen sic fixum est animo tibi, procede fortis: testem generosi facinoris Aramum habes, & eundem periculi socium. *Abias*. Nihil metue tibi. Legatum jura gentium securum reddunt. *Aram*. Qui jus Divinum spernunt, jus gentium audient? *Abias*. Passim vides, humana præcepta studiosius, quàm Divina servari. Quidquid futurum est, beati sumus. Si vin-

mus. Deus triumphat: si cadimus, DEO cadimus: non possumus gloriosius mori. Effervet sanguis, & juvenescit, Aram, ut pro Numinis honore calidiùs fluat. *Aram.* Quousque moraris igitur! irruet, & everte Altare sacrilegum! *Abias.* Nondum, amice! nam spectatrix aula sit, est necesse, ut intelligant, in medio nationis pravæ non deesse, qui audeat detestari palam commune scelus. Aram, hæc est magna gloria nostri Dei, quòd animum suis tam magnum tribuat, ut vir unus audeat adversùs mille pugnare.

S C E N A II.

Abias. Aram. Zara.

Zara. Video, quos optabam. Spectaculum dabimus, quod vos oblectet. *Abias.* Insultat Zara? ut impediam sacrilegium, huc me extuli, non ut videam. Me vivo, sacrificium hodie nullum fiet. *Zara.* Imò te vivo fiet, quale factum est nunquam. Sed dicite mihi, non hac fugientem Jeroboamum vidistis? *Abias.* Fugientem? *Aram.* Jeroboamum? *Zara.* Fugientem ajo. At quocunque abdiderit se, non effugiet. Silva omnis cincta indagine tigridem cum catulis claudit, & paulatim circulus in arctum coit. Nunc scies tu, quod nescisti: scies quem constituerit Dominus Regem super Israel, ut percutiat Domum Jeroboam in hac die. *Abias.* Heu! quid loqueris Zara? *Aram.* Nuda arma loquuntur, quod tacet: conjuratio, conjuratio est! *Zara.* Imò venatio est, qua nulla possit esse jucundior. Vivat Rex Baasa, vivat! *Abias.* Baasa, inquis, Baasa se Regem dicit? ô juste Deus! *Aram.* Et Zara rebellem adjuvat? *Zara.* Tyrannum perdimus. Executio latebras, in quibus se frustra occulit miser. *Abias.* Baasa se Regem dicit, ille fidelis Baasa, cujus consiliis & tutelæ tantâ se fiduciâ commisit Jeroboam! hoc habent Reges, qui sperant fidelem sibi Ministrum fore, qui non est Deo. *Aram.*

Os pes

O spes inanis! qui enim non colit Deum, quamdiu colet Regem? *propter se* Regi servit: ergò servire desinet, cùm erit commodum sibi. *Abias.* Jam intelliget infelix, quid *expediat*: putavit miser, ut Numinis irati fulmen effugeret, *utile peccatum fore!* & melius esse, novo scelere offendere Deum, quàm deprecari!

S C E N A III.

Baasa, Zara, Abias, Aram, Nadab, Jeroboam.

Nad. Heu! quò me recondam? Vir Dei juva! *Abias.* DEUS Israel te juvet Princeps! ad Deum fuge! *Nad.* Baasa, Zara, amici, quò abiistis? *Aram.* Ah! quos inclamas non audiunt te! *Nad.* Ahia! periit Domus Jeroboam! proditi fumus! ingressos lucum deseruerunt Principes tribuum ad clamorem immanem, qui, nescio, unde se extulit. Dispersis illis, undique tela volant in nostram necem! fratres mei percussi miserè, vix trahunt animam: Rex Pater fugit: quid ego faciam? ô Baasa! Baasa, tuere me! *Abias.* Quò te proripis? mane! ego defendam te! *Zara.* Nisi fallor, audivi Nadabi vocem: quò se subduxit? at ecce! ipse hac Jeroboam prodit. Ut pallet! ut fremit! irruam? .. *Jerob.* Vos adestis? & tu, amice Zara! spes bona redit. Jo! age, tuere Regem tuum! duc in proditorem! nomina, quis est, qui aulam & cives concitavit adversum me! ubi est? inultum saltem ne mori sinas! *Abias.* Ah! fuge Rex, & quà potes, absconde te! Baasa regnat! *Jerob.* Baasa regnat! siles Zara? ergò vertatur orbis! ruant in montes flumina! aretur coelum! redeat antiquum chaos! rebellat amicus mihi! *Abias.* Perfidiâ DEUS perfidiâ punit. *Jerob.* Impii! scelesti! infames transfugæ! sic vestrum vos Regem colitis! *Abias.* Sicut tuum tu DEum colibas. *Jerob.* Hæc fides est, hæc religio juramenti? *Abias.* Poena talionis. *Jerob.* Heu! video scelus meum! dixisti verum, Ahia, perii! & pereunt omnes mei! *Abias.* Nunc saltem, Rex Ahiam audi!

Pp 3

audi!

audi! clama: peccavi Domino! prorue idolum turpe, quod tibi tanti est mali causa. *Jerob.* Irrides! nam non in ipso conatu obruar? *Abias.* Saltem in conatu glorioso, saltem poenitens. *Jerob.* Serum consilium est: non sum dispositus. Tu potius, sceleste latro, da poenas mihi, ne solus in stygem abeam. *Zara.* Furis Jeroboam, & ultrò provocas! en! adest Rex! si sapis, arma abjicis, & vitam supplex exoras tibi! *Jerob.* Aspectus feralis! congregere cum Domino serve impie! *Baasa.* Bona verba Jeroboam, bona verba servare te possunt: si feris, peris. *Aram.* Me pono medium. Rex fuge, in fuga salus! *Afa* servabit te! *Jerob.* In ludibrium servor! *Baasa.* Fuge, fuge! qui ludibrium fugis, in mortem, incidet. At tu desine minas, *Aram*, si amas te! *Zara* mecum.

S C E N A IV.

Jeroboam. Abias. Aram.

Abias. O Rector orbis, quàm nulla est in humanis consiliis fides! *Aram.* Minùs in sceleratis, in quibus tamen tam multi ponunt fundamentum votorum suorum, velut si sperari felicitas posset aliqua, invito te! *Abias.* O tristis dies! amice, timeo, ne jam cum Patre Filii ac nepotes venerint in manus crudelis *Baasæ*! O sancta Nemesis, sic scelera punis per scelestos, quos iterum punies! *Jerob.* Heu! immane vulnus! telum atrox! Ahia! *Aram!* *Aram.* prò! qualis occurris Rex! *Jerob.* Emissum nescio cujus manu ferale telum cum stridore perrupit pectus: diffregi lignum, cuspis fatalis hæret: valete! morior! *Abias.* Manus omnipotentis sic ferit Rex: agnosce manum! verere tandem! *Aram.* Patere ligari vulnus! *Jerob.* Dixi: cuspis hæret: actum est! sentio manum gravem! *Abias.* Et graves offensas doles? *Jerob.* Vulnus doleo! Regnum, ami-

cos,

cos, Filios, Nepotes, vitam perire doleo! *Abias*. Ne simul anima pereat, de culpa dole! dic: Miserere mei Deus! confiteor! doleo! deprecor! *Jerob*. Jam viscera turbat mors! heu! amara mors! *Abias*. Miserere magne Deus, magni peccatoris! *Jerob*. Scelestè Baala! *Abias*. Baasam Deus puniet, te punit modò: de te cogita, ut poena tua medicina sit tibi. *Aram*. moritur! torquentur oculi, & spumas eructat os. *Jerob*. Conspuo inutiles Deos, exitii fontem mei! *Abias*. Sic bene Rex! & DEum verum, DEum unum, DEum tuum offendisse te doles? *Jerob*. Heu! dolor atrox! amici, omnia perdidimus! Habe tibi exosam animam vindex Numen! habe! crucia! *Abias*. *Aram*. Miserere! *Aram*. Expiravit. *Abias*. Finit vitam, utinam & poenas finierit!

S C E N A V.

Accedunt Nadab, Baasa, Zara.

Baasa. **A**Udivi gemitum: ietus fuerit. *Abias*. Salve flagellum DEI! quousque sævies? *Baasa*. Placet titulus: flagellum sum, instrumentum furoris Domini. *Abias*. Quod tamen, postquam usus fuerit Dominus, in ignem abjiciet: metue tibi! *Baasa*. Tu tace modò: persequor, quem DEUS odit. *Aram*. Jam illum percussit Dominus, & mortuus est. Viden', ut grandi vulnere hiat pectus! *Baasa*. Lætum spectaculum! *Zara*. Rex Baasa, vive! *Abias*. O res humanæ! huic acclamant vitam, dum iste moritur! *Baasa*. Zara, quot numeras funera? *Zara*. Novem. Solus adhuc Nadabus latet: sed non evadet. *Nadab*. Vocem audio amici Baasæ! Baasa Nadabum juva! *Abias, Aram*. Ah! fuge Princeps! *Aram*. In manus inimici teipsum tradis. *Baasa*. Vipera progenies vivat! huc verte oculos! *Nadab*. Te, video Pater!

ter! scindere in partes peccus! *Zara.* Scindam? *Baasa.* Mihi debetur iste! *Nadab.* Heu! hoc mihi *Baasa!* *Baasa.* Hem! rursum effugiet! retrahe! feri! maeta! *Nadab.* Maledicte *Baasa!* infande latro! en! obvium peccus fero! satia furorem ferox! *Baasa.* Habet. Nunc triumpho. *Aram.* Impletum est oraculum triste *Abias.* Sapite hoc aspectu, qui contra DEum sapitis! ecce! peccatum utile!

MEDITATIO II.

PECCATUM

MALUM SUMME TURPE

SIVE

NABUCHODONOSOR.

ARGUMENTUM.

Malum summe turpe Peccatum vocamus, quia non damna solum fortunis, familiis, vitæ ipsi immania, ultimæque, ut nuper vidimus, sed etiam pudorem, infamiam, & omne dedecus ferre solet, tunc maxime, cum per medium Deo tam excruciale volumus honorem tueri, vindicare, urgere. Expertus est Nabuchodonosor Babylonæ Rex, in quo impletum est ad litteram Divinum Oraculum Psalm. 48. *Homo, cum in honore esset, non intellexit: comparatus est jumentis insipientibus, & similis factus est illis. Cum enim adorari statuam vellet, quam sibi*